

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fil. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
dr. Franciscy Lajos.
Társzerkesztő:
dr. Kaszala János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.
Hirdetések árai: Egy háromhasábos petisors ára 16 fillér.
Többszöri közlésnél árkedvezmény.
Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fil.

A nyitrai darabontok napja.

Nyitramegye közéletének egyik kitünőségétől vesszük az alábbi cikket, melyben a szerző bátor, de igazságos kézzel rántja le a feledés leplét, olyan eseményekről, melyek ma is tanulságosak.

Ezelőtt egy évvel volt, 1906. márc. 29-én. Milyen előzmények után? S milyen eredménnyel?

A nyitramegyei ellenzék, s ennek lapja a „Nyitramegyei Szemle”, évek hosszú során át, szívós kitartással küzdöttek az egész szabadelvű rendszer, ennek kormányai, és nyitramegyei hatalomkezelői ellen.

Nyitrán ott a megyei központban a szabadelvű párt nemcsak önelégülten, hanem felfuvalkodottan és elbizakodottan élvezte és gyakorolta hatalmát.

Thuróczy Vilmos volt a főispán, de néhány élelmes politikai kupec, hízlegésekkel, tömjénezéssel annyira behálózta, hogy a körülötte hajlongó klikknek vak eszközévé, játékszerévé vált. Saját terveiket, saját akarataikat reá suggerálták, oda hajlították, a hová akarták, és tettek is mindent, a mit akartak.

A nevesebb vidéki embereket a Tiszarendszer szokott eszközeinek valamelyikével megnyerték, vagy megfélemlítették, és így az egész megyére kiterjedő érdektársakkal kezükben tartottak minden befolyást, minden irányítást, és hatalmat.

Az ellenzék mindenütt háttérbe szorult. Könnyebb volt egy szabadelvű jellemtelen embernek akármihez hozzájutni, ha szolgálatkész kortes volt, semhogy a legjellemesebb, tehetséges, ellenzéki férfinak, ha talán csak megyebizottsági tag, vagy falusi bíró, vagy összeíró küldöttségi tag akart volna lenni.

Thuróczynak klikkje három lapban is folyton szidta és szidatta szakadatlanul az ellenzéket. Ennek egyes vezérkari tagjait folytonosan lekicsinyelte, gúnyolta, támadta, sőt becsmérelte. De mind hiába. Az ellenzéknek sem vezérkara, sem többi harcosai nem csüggedtek, el nem kedvetlenedtek, mert tudták, hogy a hatalomnak ehesei, kitarattjai és jóllakottjaival szemben, önzetlen hazafiságból, az ország és a közérdek igazaiért küzd.

A megye termében mindig a szabadelvűpárt győzött a szavazatokkal, és mindig az ellenzék győzött a hazafiságnak és az igazságnak elveivel.

Ez a kitartó harc megteremtette nemes gyümölcseit. A közvélemény mindinkább elfordult az erőszakoskodásban túltengő klikktől, s mindinkább rokonszenvezett, összeforrt az ellenzékkel.

Elkövetkezett 1905. január 26-ika. A képviselőválasztások elsöpörték a szabadelvűpártnak képviselőházi többségét, s az új többség csakhamar kiadta Tisza Pista kormányának az útlevelét.

A nyitramegyei szabadelvűpárt nem akarta belátni, hogy az ország közvéleménye már eltemette az egész szabadelvűséget, ennek tiszapárti értelmében. Nem akarta megérteni a kornak, a hazafiságnak, a közérkölcsöknek intó szavát. Oly elbizakodott volt, hogy nem kételkedett uralmának örökkévalóságában. Azt hitte, ha nem juhászodik meg a magyar nép, majd megjön a segítség Bécsből. Majd nyakára hágnak a szuronyok erejével, és akkor jaj a makacs ellenzéknek.

Thuróczy klikkje ezen önhittségében tette meg azt a politikai vakmerőséget, hogy az 1905-iki rendes tavaszi közgyűlésen, dr. Kostyál Miklós tollából eredő indítványt fogadott el, mely pálcát tört az országgyűlési többségnek eljárása, az ugynevezett obstrukció fölött, és kétszínű kertelessel hizelkedett Bécsnek.

Az ellenzék szónokai lelkesedésük egész erejével küzdöttek a dr. Kostyál-fele indítvány ellen, magam is ott voltam és örömmel tapasztaltam, mily lángoló hazaszeretettel állottunk vezéreink mellett mindnyájan sorban, s mennyi helyeselő fejbőlintást, felbuzdulást láttam ott a jobboldalon, a szabadelvűpártiak között is. A szavazásnál megbuktunk ugyan, de a szavazatok zámából már kitűnt, hogy a szabadelvűpárt apad, az ellenzék szaporodik.

Thuróczynak és klikkjének régi vágya volt, Markhot Gyulát valamiképen kimozgatni az alispáni székből. Ez a férfiú nem adta be derekát

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

Diákelet Nyitrán 30 év előtt.

Írta: Főmétás.

A hol most a sátoztábor fabódés épületei disztelenkednek, az ősi Martinkón beh más élet volt 30—35 év előtt.

Martinkó! Melyik diáknak a szive meg nem dobbant volna úgy télviz után, a rügyfakasztó tavasz idején, midőn ezt a nevet hallotta. Apáink és dédapáink emlékeiben is glóriás hőstettek fényétől övezve elt a köves fensík, mely legfeljebb birkának való apró fűvet sarjasztott, azt is csak a szélein. A közepe kopár volt, de azért puha talajú, természetalkotta remekmű — labdajátékra.

Óregeink, ha már jól kilődították magukat a vadászkalandjaik elbeszélésében, diákélményeikre tértek át, s ezek közt mi vihetett volna vezérszerepet, hanem a martinkói metázás? Milyen óriási metákat csináltak ők, hogyan ütöttek át a labdát az országuton keresztül a szőlők közé, vagy egyenes irányban a gerencséri partra, vagy le egész a hosszú hidakig, hogyan dobták meg a tanáraikat; elbeszéltek, hogy egy hétig is eljátszta egy metát, s a szolgák, a kik „lent” voltak, ha még úgy erőlködtek is, nem birtak „fel” jutni.

Kis diák korunkban szájtátva hallgattuk ezeket a csodás dolgokat, s felsőhajtottunk, vajha mi is olyan hőroszok lehetnénk! Mikor pedig számunkra is megnyitlak a Martinkó dicsőségének mezői, lobogó lelkesedéssel vágunk neki a babéskeresésnek. Mert szó sincs róla, hogy a labdázás sportja abban az időben csak mulatság lett volna, de hiszen sokkal büszkébb volt az akkori diák, semhogy egy kis futkározás és ugrádozás kedvéért vette volna kezébe a labdát és a „lapanyát”, neki küzdelem kellett, s ennek méltó koronájakép, győzelmi dicsőség és babér.

De ne gondolja senki sem, hogy csak olyan egyszerű dolog volt kimenni a Martinkóra és ott metát rendezni. Nem úgy ment az. A Martinkó a labdaszezon non plus ultra helye volt, oda nem lehetett bármikor kivonulni, hanem csak a fő szezoa idején, mely március 10—15-től kezdve körülbelül húsvétig tartott. Ez már olyan schikkes szokás volt, mint a hogy az elsőrangú fürdőket is az előkelőségek a főidényben látogatják, s nem bizony június, vagy szeptemberben.

A labda szezonban az előkelőségek a nagy diákok voltak, a hatodiktól kezdve, a többi nem számított, a Martinkóra nézve abszolúte semminő jogigényt nem támaszthatott, tisztán és kizárólag csak a nagyok kegyéből érvényesülhetett. Nagyon

ügyes ötödikek, vagy valamely kiváló labdamatadórnak a kegyeltjei, kivételképen fölvetettek a nagyok társaságába, a hol azonban mindig csak alárendelt szerepet játszhattak.

A nagyok pedig minden évben hűségesen megvárták, a míg a hosszú hidak országutja leg-alább annyira felszáradt, hogy német szárú nadragban és cipőben is át lehetett rajta kelni, s míg az idő annyira meglágyult, hogy a téli kabátot melyet a labdázó diák a kikelet virulásával össze férhetetlennek tartott, otthon lehetett hagyni.

Igen ám, csakhogy a tavaszi életkedv korábban ebredt fel, mint az alvó természet, s a napsugár bizony még nem igen melegített, a hó és víz még nem szikkadt föl sem az utakon, sem a mezőkön, midőn a diákság már labdázni akart, mint a hogy ma nap sokan fürdőzni szeretnek, mikor még zord szelek fujdogálnak a fürdőhelyek völgyeiben és hideg esők paskolják a fiatal életű tenyészetet.

Egyszóval a labdázásnak is volt előidénye, s erre a diákság a püspöki vár feljáraának két oldalán levő teret és pedig egyfelől a prépostlak és a várkapu között, másfelől a várkert sorompója és a bástyafal közötti gyepek területet rendezte be játéktérnek. A berendezés abból állott, hogy a teret kimértük, az ott talált nagyobb

a klikknek. Merészelt önállóan gondolkodni és cselekedni. Nem kereste sem Thuróczynak, sem klikkjének kegyeit. Nem engedelmességet senkinek, csak saját kötelességtudásának. Megőrizte az alispáni székek függetlenségét felfelé és lefelé. Ezt nem akarták túrni és annak céljából, hogy dr. Kostyál Miklóst, az ő kedvencöket ültessék az alispáni székre, egész tervszerű hadjáratot indítottak ellene.

Külön lapot létesítettek, mely úgyszólván kizárólag Markhot Gyula személyével és tetteivel foglalkozott.

Ponyvairódmalmi modorban, epébe és gonosz-ságba mártott tollal rontottak neki, gáncsoltak benne és eljárásában mindent, még családi előnevének viselését is meggyanusították olyanok, a kiknek nemesi előnévök nincs, vagy legalább is valóban gyanus. S Markhot mellett a nyitra-megyei ellenzék, s ennek vezérférfiai elleni piszkolásra irányuló kirohanások is napirenden voltak.

Mindez az ország közvéleményének rohamos felbuzdulásával szemben az ellenzék helyzetén már nemesak nem ronthatott, hanem még javított.

A megyének 1905. október 26-iki őszi rendes közgyűlésén az ellenzék már oly tömör sorokban, a szabadelvű párt pedig oly leapadt számban, s letört hangulatban jelent meg, hogy az ellenzéknek az országgyűlési többség ellenállásához esatlakozó, az alkotmányvédelem szükséges voltát dicsőítő indítványa 126 szavazattal győzött, a Thuróczy-klikk 67 szavazata ellen.

Ekkor már elcsüggedett a sokáig annyira elbizakodott politikai érdekszövetség. Thuróczy már november elején megsürgette főispáni lemondásának elintézését Fehérvárynál. A decemberi közgyűlésen Thuróczyék szavazatai már 20-ra apadtak. A januári és februári közgyűléseken az ellenzék, mely ekkor már a hozzá esatlakozott alispánnal az „alkotmányvédők“ elnevezés alatt működött, ellentmondás nélkül vitte keresztül akarátát.

De március idusa, a magyar politikai életre nem tavaszt, hanem jégverést és sáskahadát hozott a kormánybiztosok és megyefőnökök képében.

Nyitrába Csillaghy Györgyöt a volt anyakönyvi felügyelőt, a privigyei mandáumnak bitorlóját nevezték ki eleinte kormánybiztosnak, nemsokára rá főispánnak. Örültek a haladók, Markhot pedig nem akarván alatta alispánkodni, benyújtotta nyugdíjaztatási kérvényét.

Ez volt a haladók újraéledésének kiindulási pontja. Markhot félreáll, jön helyébe dr. Kostyál Miklós, Csillaghy főispán, Kostyál alispán. Min-

den rendben lesz! Thuróczy-klikk harmadik kiadásában!

A megyét dr. Kostyál Miklós, alispán-helyettes, és Magyary Miklós pénzügyigazgató vettek kezelés alá. Körlevelekkel, küldöncökkel és személyesen munkába vettek minden függő, minden ingatag, minden gyáva és minden ehes embert. Az egyiket így, a másikat úgy vették le lábáról, és lázas buzgósággal készítették elő az 1906. március 29-iki megyei közgyűlést.

Bevonult a terembe a két ellentábor. Soha sem látott az a terem annyi zsidót, mint az nap. A hany bérli és regáleberli, szeszgyáros és egyéb kincstári hűberes tagja volt a törvényhatósági bizottságnak, annyi volt jelen. Sokan közülök még soha sem jelentek ott meg, sőt voltak olyanok is, akik magyarul sem tudnak, s a tanácskozásból egy szót sem értettek.

Az alkotmányvédők a tulipánjelvényvel felékesítve jöttek be, s megdöbbenve látták, milyen elemek sorakoznak a darabont vezérek mellé.

A megyei tisztviselők egy része Tóth Lajos vezetése alatt, és a községi jegyzők nagy része, mint láthatólag berendelt segédesapatok szegyenkezve várták a fejleményeket.

Markhot Gyula elnökölt. Victorisz Miklós országgyűlési képviselő tette meg a haladóknak arra irányuló indítványát, hogy a megyei és községi tisztviselők mentessenek föl az alkotmányvédelmi ellenállás kötelezettsége alól, és behódolhassanak Csillaghynek, a ki egy hét múlva, 1906. április 5-en volt a főispáni székre beiktatandó.

Mérey Lajos megnehezítette a haladók tervének sikerültét, mert a tisztviselőket ezen kérdésben, mint saját ügyükben szavazásra bocsáthatóknak nem tartván, mellőzési indítványt tett.

A haladók ekkor adták ki mérgöket. Dr. Kostyál Miklós, Magyary Miklós, Crausz István, Dr. Gyürky Géza, Majthényi Géza és Clair Vilmos vitték a főszerepet, lármáztak, kiabáltak, hadonáztak. Dühökben torkuk szakadtáig tomboltak, az ellenzék pedig igazának erős tudatában szilárdan állotta helyét, egy tapodtat sem engedett. Fenséges volt a lángoló hazaszeretnek ezt a rettenthetlen szilárdságát látni.

Végre Markhot engedett. Megadta a szavazati jogot azoknak, a kik önmagukat mentették föl azon kötelesség alól, a melyet akkor minden igaz magyar ember legszentebb feladatának tartott.

A szavazásnál győztek, s ez volt a darabontok diadalnapja.

Diadalmámorukban azt hitték, most már ismét övök a hatalom. A kik addig csak titkon

s lopva settenkedtek Csillaghy körül, most már nyíltan szaladhatnak behódolni neki.

* * *

Sok embernek lehullott az álarca! Kitént róluk, hogy politikai meggyőződésüknek, elvhűségüknek, következetességüknek határa az önérdek volt. Mikor a legváltóságosabb volt az ország állapota, mikor az alkotmány fennállása, a magyar nemzet jövője forgott a kockán, akkor nekik előbbre való volt — a hivatal, az állás, a kenyér!

Megjelentek ők pirulás nélkül 1906. április 5-én, és beiktatták Csillaghyt. De mikor ez április 9-ikén suttymban éjnek idején sietve hurcolkodott ki a megyeházáról, s mikor bekövetkezett a koalíciós kormány kinevezése, akkor újra köpenyeget fordítottak, és már ott verdesték mellőket, a hol az alkotmányvédők hazafiak örültek a haza sorsának jóra fordultán.

Rövid volt a nyitrai darabontok öröme, hosszúnak kellene lenni bánatuknak!

Még nem tiszta a levegő! Böven uszkálnak még a felszínen, a kiknek bűnhődniök kellene.

Ne higgye Markhot Gyula főispán, hogy a közönség gyorsan felejt. Ő se felejtse el, hogy a kik egy évvel ezelőtt vesztére törtek, ellene zúdultak, őt az elnöki székből kilódtani készültek s akarták, de most az ő árnyékában meghuzódnak, s kenyeröket féltve kegyeit keresik, azok nem igaz emberek, nem igaz hivei, nem megbízható férfiak!

Vigyázzon, mert ha a kiselejteztést nem folytatja, nem tesz jó szolgálatot a megyének, s csökkentti saját népszerűségét, mert a közvélemény jól emlékszik még mindazokra, a kiket ezelőtt egy évvel, élelmes politikai kupecekként leplezett le a darabontok napja.

Felvideki.

köveket a híd alá hanytuk, s ugyanezen híd valamelyik bolthajtása alatt jó helyet kerestünk az ütőfák elrejtésére, hogy ne keljen azokat minden játék után hazavinni.

Még hó esillogott a Zobor magaslatain, s az alsó város még csupa lucok volt, a tavasz előhírnökei azonban, a melegebb napok már elég sűrűn köszöntöttek be, midőn a diákság az előidényt megkezdte. Igaz, hogy a szűk területen csak nagyon korlátozottan mozoghattunk, de azért jó iskola volt ez a főidényre. Ekkor mutatkozott ugyanis, hogy később a Martinkón, kik lesznek a főmatadórok. Ezek körül már most is egész udvar képződött, a szerepelni vágyók mindent elkövettek, hogy biztosítsák maguknak a vezérek kegyeit.

Hétköznapokon gyönyörű rendben ment a dolog. A matadór összeszedte az embereit és rohant velök a játéktérre. Ha a tér már el volt foglalva, akkor a további eljárás attól függött, hogy kik foglalták el azt. Ha a tere megérkezett matadór egy nyolcadikos volt, a már játszó csapat pedig egy alsóbb osztályúnak a vezetése alatt állott, akkor a játék rögtön megszűnt, s a játszóknak auf Gnaden und Ungnaden meghódoltak az új vezérnek, a ki cesári önkényvel állította össze csapatát. Azok közül, a kik vele jöttek, persze hogy senkit sem hagyott ki, de már az előbbi

vezér katonái között renetetes szigorral valogatott.

Vasár- és ünnepnapokon azonban néha nagy bajjal kellett megküzdeni. A diákságnak akkor előbb a litánián kellett megjelennie, s míg mi az Úr házában ajtatoskodtunk, addig játék terünket inasok és kamasz legények foglalták el. Ilyenkor azután minden reményünket vezéreinkbe helyeztük, a kik között voltak olyanok is, hogy bátran ki lehetett volna őket küldeni szolgabíráknak, hatalmas természetükkel, szakaluk és bajszukkal a legbetyárabb népségnek is imponáltak volna.

A vezérek mindenképp előtt négyes kubára gyujtottak, ez már a tekintélyükhöz tartozott, bár szigorúan tiltott dolog volt. Azután kezükbe vették az ütőfákat, diák műnyelven „lapanyákat“, s csapataiktól kísérve átmentek a métázó inasok és legények táborába. „Takarodjatok innét, ez a mi helyünk“, mondotta parancsoló hangon a fővezér, s nagyobb nyomaték kedvéért néhányszor megsuhogtatta a levegőben a vastag ütőfát. A kemény fellépésnek olykor volt hatása, olykor meg nem volt. Ez utóbbi esetben a vezérek karhatalmat használtak a játéktér megtisztítására, s ilyenkor az ütőfák egyik és másik oldalán is, nem tartoztak a ritkaságok közé. Annyi bizonyos, hogy a harc mindig a diákság győzelmével vég-

ződött, de megesett bizony, hogy amiképp minden fényt árny szokott kísérni, úgy a győztes diákságnak is a kivívott diadalért meg kellett vezetnie az iskolában holmi dorgatóriumok, bezárások és egyéb kelletlenségek elszívásáért.

Folyt már tehát javában a métázás a bástya falak alatt, a mikor egy szép napon, a barátságos meleg idő, melybe már a közelgő tavasz balzsamát lehelt be egy délszaki szellő, kicsalta könyveit közül a szabad levegőre az öreg Roskoványi püspököt. Elmélyedve a tudományos tételekbe, egyházmegyéje gondjaival foglalkozva, nyugalmas, csendes környezetben óhajtottá megtenni sétáját a bástyafalak kertjében. De alig lépett ki a belső udvarból, pokoli zsvaj ütötte meg füleit. Száz és száz torokból süvöltve szálltak fel a zagyvalékos hangok: Labdát! Labdát! Vigyázz! Nem ér, nem találta el, liberátor, ceka! stb.

Hamarább a halálunkra gondoltunk volna, mint arra, hogy mi ezen a napon valami rossz fat tettünk a tűzre. Mégis más nap a 10 órai 10 perc előtt, hirtelen erős lökessel kitarult az ajtó, s a fürgeteg gyorsaságával beszáguldott a tanterembe a director, dr. Csósz Imre, a kis és nagy diákok réme. Úgy nézett ki, mint egy bosszúló Cherub. Villámgyors tekintetével végigmérte az osztályt, három diák fején kalapot vett észre,

A városok bajai. A törvényhatósági joggal felruházott és a rendezett tanácsú városok polgármestereinek végrehajtó bizottsága, a belügyminiszternél minap tett tisztelegése alkalmával épp olyan biztató ígéretek kapott a minisztertől, mint a minőkben már része volt a polgármesterek országos kongresszusa idején. Hisszük, hogy a kormány ezekből az ígéretekéből, csak ideje legyen reá, sokat meg fog valósítani. De aranyhegyeket utóvégre nem adhat az állam a városoknak, ezeknek maguknak is kezükbe kell venniök a modern gazdasági berendezkedés eszközeit. Sok városnak nincs vagyona, de mindenkinek van *hitel*. Ezt a forrást kellene jól kihasználni, de nem kaszányák építésére, hanem hasznot hajtó gazdasági befektetésekre. Ez az az irányelv, mely a városok fejlesztésénél fő szerepet játszik. De emberek kellene hozzá, a kiknek megvágatása kell, hogy a városok polgárságának legnagyobb gondját képezze.

A gyermeknap tanulságai.

A Gyermekvédő Liga által kormánytámogatással rendezett országos gyermeknap a jelen évben nagy arányokat öltött, s ehez képest a Liganak kétségtelenül tekintélyes jövedelmet is hozott.

A helyi bizottságok buzgón működtek, s biztosították a nap sikerét. De mikor azt a díszes sátor láttuk ott a városház-terén, melyben áldozatkész úrnők és úrhölgyek állottak a gyűjtő urna előtt, és a saját ügybuzgóságuk példájával vonzatták oda az adakozó közönséget, önkéntelenül is eszünkbe jutott, nem lehetne-e a helybeli társadalomnak a saját elhagyott gyermekei érdekében hasonló tevékenységet kifejtenie?

Évtizedek óta tart fenn a nyitrai keresztény nőegylet egy parányi kis árvaházat, mint a menház egyik osztályát, s évtizedek óta kénytelen ügy az egyesület, mint a város közönsége tapasztalni, hogy az ott elhelyezett gyermekek még törzszámok alakjában is nehezen fejezik azt a százeleket, melyet a tényleg felkarolt gyermekek kitesznek, azokkal szemben, a kik hasonló segítségre szorulnának. Az anyagi eszközök hiánya miatt, az, a mit a nőegylet tesz a gyermekvédelem terén, csak éppen a mintája annak, a minek történnie kellene, csak éppen hogy megmutatja az egyelet, hogy hogyan tudná ő az elhagyott gyermekeket gondozni, ha eszközei volnának hozzá.

Pedig hát miért nem lehetnének eszközei, miért nem lehetne a nőegyletnek a saját intézménye iránt épp úgy felkeltenie a városi közön-

ség, de sőt az egész vármegye közönségének érdeklődését, mint a hogy az a mult heti gyermeknapon történt a gyermekvédő Liga ügyében?

Nem kicsinyeljük mi azt a feladatot, melyre a Liga vállalkozott, hanem inkább nagyon is fontosnak, életbevágó állami és társadalmi érdeknek tartjuk azt, de éppen azért óhajtjuk, hogy a gyermekvédelem országszerte hatályosabbá téssek. Ezt pedig olyan központosítás által, mint a minőt a Liga tervez, nem lehet elérni. A társadalmi intézményeknek nem szabad központosított szervezetet adni, mert az csak gyengíti őket és működésüket az egyoldalúság zátonyai felé vezeti. A társadalom a saját szemeivel akarja látni azt, a mire áldoz és a saját befolyásával részt akar venni azon intézmények vezetésében, melyeket támogat. Egyedül ez a törekvés az, mely elejét veheti az érdeklődés lelohadásának és kizárhatja a sablonzerű vezetés hátrányait, melyek a központosított szervezeteknél elmaradhatatlanok.

Erős ellenmondásban van ugyan ezzel az állítással az a tapasztalat, hogy a vidéki intézmények, mint például a nyitrai nőegylet gyermekvédelme, ott vannak a nagy közönség szeme előtt és még sem virulnak fel. De ez az ellenmondás csak látszólagos. Mert ha a hatóságok és a társadalom előkelőségei annak az agitációnak, melylyel az országos Liga ügyét felkarolták, csak a kisebbik részét a már meglevő helyi gyermekvédelmi intézményekre fordítanák, meglátná mindenki, hogy a közönség érdeklődését és lelkesedését még nagyobb fokban lehetne felébreszteni.

És nem szabad feledni, hogy a vidéki gyermekvédelem, ha még oly korlátolt eszközökkel rendelkezik is, hatásaiban annyira intenzív, hogy azzal a Liga működésének hatásai össze sem hasonlíthatók. A gyermekvédelem lelke a gyermekevelés, e nélkül gyermekmentésre gondolni sem lehet. De a gyermeknevelésnek csak a decentralizáció kedvezhet, a központosítás meg fogja azt fojtani.

Azért azt véljük, hogy ha a Liga igazán üdvös tevékenységet akar kifejteni, akkor karolja fel első sorban a már *melevő társadalmi gyermekvédő intézményeket*, alakítson fiókokat mindenütt az országban, hasson közre ahoz, hogy a vidéki árvaházak, bölcsődék, gyermekmenhelyek, tápintézetek kibővítsenek, újakkal szaporíttassanak, és tartsa ébren ezen intézmények iránt a társadalmi faktorok és a nagy közönség érdeklődését. Így aztán mely nyomokat hagyhat maga után a társadalmi gyermekvédelem.

Elemi igazság az, hogy könnyebb fejleszteni melevő intézményeket, mint újakat alkotni.

azokat rögtön bezáratta egy órára, azután egy stafétát olvasott fel. A várnagy levele volt ez, melyben az igazgató sürgősen felhívott, hogy a vár előtti téren a diákságnak a labdázást szigorúan tiltsa meg.

Maga a levél cukorédes nyájaskodás volt, ahoz a kommentárhoz képest, melylyel azt dörgő Csász Imre kísérte. Az újoncok, a kik még ilyen tilalomnak szem és fültanui nem voltak, holtá ijedtek, de a vén kolompások, a kik évről-évre meghallgatták a szokásos levelet és annak kommentárját, csak mosolyogtak a bajuszuk alatt, mintha mondták volna: *Alios vidimus ventos!*

Még aznap délután ismét ott voltunk a bástyafalak alatt. Úgy számítottunk, hogy hiszen csak van a várbelieknek más dolguk is, mint leveleket írni a directorhoz, néhány napig majd csak megint megtűnnek minket, s mire kifogynak a békétűrésből, akkorára már beköszönt a Martinkón is a szezon. Úgy is volt, mikor a második levél a várból leérkezett, mi már jó régen bucsút vettünk a vár alatti tértől, úgy hogy napnál tündöklőbb igazságot mondtunk, midőn az iszonyú directori dorgatoriumra azt feleltük, hogy hiszen mi a Martinko vendégei vagyunk, s a vár alatti kis zugnak feléje sem nézünk.

A martinkói szezonnal egyidejűleg fejlődött

ki a meta-vezérek tekintélye. A metázásban való ügyesség, kifolyása volt a jó tornászának, s így csak természetes, hogy a labdajátékoknál is a jó tornászok vezettek. De ezek a jó tornászok kevés kivétellel mind rossz tanulók voltak, mert már akkor is két különböző dolog volt átugrani a nagy bakot, és bemagolni a vegytani képleteket. S minthogy tökéletes demokracia csak ábrándos emberek gondolatvilágában valósulhat meg, egyébként azonban nem találkozunk vele a golyóbbison, napirenden volt az a mi diákkorunkban is, hogy 1-es osztályzattal bíró apró-cseprő gyerekek erősen éreztették szellemi fölényüket jól megtermett, férfiakká nőtt, de sokkal kisebb előmenetelt felmutató társaik felett.

De a Martinkói labdajáték megváltoztatta a helyzetet. Patent secundások, első rangú tertiások, hatalmasságokká lettek. Az osztály legelső tanulója boldognak érezte magát, ha az excipialó vezér őt is felvette a csapatába. Az excipialás, ez volt tulajdonképpen az egész labdajáték főerdeksége. Szívszorogva álltunk körül a vezéreket és lestük kegyeik megnyilatkozásait. A vezérnek néha nehéz volt a helyzete, neki ugyanis nem volt szabad szem elől téveszteni a közérdeket, mely abban állott, hogy a csapat válogatott erőkből állíttassék össze. De más felől arra is kellett

Gazdasági különválás.

Politikusaink legszebb álma most a gazdasági önállóság. Fennen hangoztatjuk mi is: el Ausztriától. S e jelszóban nemzeti jobblétünk legvérmesebb reményei összpontosulnak. Azt hisszük, hogy így Magyarország végre a magyaroké lesz.

Dehogyan. Csak önámítás ez, míg be nem látjuk, hogy Ausztriánál is nagyobb ellenségünk van, melytől szintén külön kell válnunk s ez a zsidóság.

Mert ha Magyarországot, gazdasági, ipari, kereskedelmi erőit föl is szabadítjuk Ausztriától, ez még nem jelent annyit, hogy mindaz a miénk, hanem inkább azt, hogy a zsidóké.

Ezen aggodalmunkat az a tapasztalat bizonyítja, hogy ami e szép országban nincsen osztrák kézben, az zsidó karmok között van. A mit az osztrák meghagy rajtunk, azt a zsidó nyúzza le rólunk.

A termőföld s ingatlan birtok jó nagy részben. Az egész csak azért nem, mert a hódítás csak az emancipáció óta folyik. De annál gyorsabban. Nem rég olvastuk, hogy egy zsidó száz paraszt birtokra kebelezett egy adósságát, hogy mind a százat egyszerre elárvereztesse.

A kereskedelemről nem is szólunk. Az ócska vastól a főpapi aranykeresztig, melyet az árverésen szintén zsidó akaszt a nyakába, ugyszólván mindennel ők kereskednek.

Ugyanez áll a nagyiparról, a gyárakról. A tulipán mozgalom idején megjelent egy jegyzék mindazon cikkekről, mik magyar gyárakból kaphatók. A jegyzék vastag könyv, de hemzsegek benne a zsidó nevek.

A kisiparnál már testvériesen osztoznak velünk. Mienk a munka, övek a haszon. Testet lelket öő szerrel zsarolják azt ki a munkásból. A teste ellen spiritusszal, lelke ellen Népszava, Szabad szó, Munka szemléje s más hasonló erkölcsrontó lapokkal támadnak, hogy az értelmes munkást fejőstehénné idomítsák.

Ha tovább mennénk, keresve sem találunk jövedelmező pályát, hová a zsidó elem aránytalan számban nem volna képviselve.

Csak egy nem kell neki mindabból, ami a miénk s ez a keresztény szellem, keresztény erkölcs, az egyedül ebből fakadó keresztény civilizáció.

De ez azután annyira nem kell neki, hogy bennünk sem tűri meg. Makkabeusi dühvel s hártalan vakmerőséggel támadja sajtójában mindazt, mi keresztény. E vallás legszentebb tulajdo-

nénie, hogy ne mellőzzön egyes szellemi kiválóságokat, a kiknek a játékokban való részvétele a csapatra fényt árasztott és a vezérnek büszkeségét képezte.

Szünidős napokon már korán délután csak úgy feketélt a fensík a diákság csapataitól. A főhelyet, a kis templom mellett, a 7. és 8. osztálybeliek foglalták el, míg a hatodikosok az alsó térségen, a jelenlegi csapatkórház helyén ütöttek tanyát, a kisebb diákok pedig a fensík szelein húzódtak meg, vagy a nagyokat néztek, s mint önkéntes szolgák hűségesen hozogatták a labdát, ha azt az uralmon levő csapat liberátora messzire ütötte el.

Sokáig uralmon lenni, ez volt az ambíció netovábbja, de nem könnyű feladat. Ha a liberátornak nem sikerült jó messzire elűtni a labdát, vagy ha valaki bravúroskodásból meg gondolatlanul futkosott a két méta között, készen volt a veszedelem. Ha a szolgáló csapat métása ügyes dobó volt, a szolgáló állapot nem tarthatott sokáig.

A sátorábor véget vetett a diákelet romantikájának, de a Martinko ősi hírének is. Az életvidámság tápláló forrása volt ez a hely, azért gondolt rá vissza boldog örömmel egyik nemzedék, a másik után.

nait, a keresztet s oltári szentséget is napról napra gyalazza a kereszténységnek ezen esküdt ellensége.

S a hol e mindent megrontó és bomlasztó elem beférkőzik, pusztul minden, amit az emberiség eddig jónak, igaznak, szépnek és szentnek tartott. Kíméletlenül támad, kárörömmel pusztít s metelylyel tölt el szellem- és erkölcsöt, tudományt, művészetet, személyeket, intézményeket.

S mi, kik megbotránkoztunk azon, hogy egy zsidó a Regnum Marianumot Regnum Rosalianumnak nevezte, fülünket sem mozgadjuk, látván, hogy majdnem valamennyi azzá igyekszik azt tenni.

Vergődünk tehetetlenül, nem tudván lerázni magunkról az élődsi fergét.

Hát mit tegyünk? Arra nem is oly nehéz felelni. Anyai féregirtó szer között akad legalább egy, mely beválik.

A zsidó, ha pusztítani akar a kereszténységben, első sorban a szellemet, erkölcsöt mételeyezi s irtja. Ezt nem tehetjük, hiába is tennők. Előtte egészen más a drága és szent. S ez a pénz. Ezen élőkődik, ettől növekszik nagyra.

Ha szabadulni akarunk tőle, gátoljuk meg mindenütt azt, hogy pénzt facsarjon belőlünk. Határozza el magát kiki és mindnyájan, hogy gazdasági téren külön válunk. Éljen a zsidó a zsidókból, a keresztény a keresztényből.

El a zsidóktól. Ez az az irtószó, mely egyedül segít rajtunk. El, de nem Amerikába. Maradjunk itthon. Műveljük magunk birtokainkat, s ne adjuk zsidó kézbe. Ha bérbe kell adnunk, parcelláztassuk szegény keresztények között. Ne adjunk el semmit a zsidónak, ne vásároljunk semmit tőle. Ne vegyük igénybe nála a hitelt. Öszszeharcsolt nagy tőkéivel szembe állítsuk szövetkezeteinket. Törekedjünk arra, hogy az iparos, munkás és cseléd elég keresetet találjon nálunk, s ne kényserüljön zsidónál dolgozni. Ne adjunk a zsidónak sehol semmiféle keresetet. Sem kényelem, sem haszon miatt ne vegyük sehol igénybe szolgálatait.

Szervezzünk társadalmi szövetkezést, melynek minden tagja kötelezőleg megfogadja, hogy semmit sem vesz zsidókézből és semmit sem enged zsidókézbé.

S ez nem lesz antiszemitizmus, hanem önmagunk iránt tartozó köteleesség teljesítése.

Tisztelet, becsület minden zsidónak, ki önparkodásával és önjerejéből akar békében velünk élni a magyar földön, de ugyanazt követeljük magunknak is.

Nem akarunk kiüzni az országból egy zsidót sem, bár ők már 600 ezer magyart üttek el csak Amerikába hazánkban. De legyen külön gazdálkodás, legyen szigorú különbség az enyém és tied között minden téren.

Ne legyen a magyarnak többé házi zsidaja, ki kezdetben hűséges szolgának szegődik, de utóbb minket is kiver a házból.

Tehát el a zsidóktól. Ez legyen jelszavunk. Társadalmi tevékenységünk től függ, hogy e jelszóban győzzünk s a nemzetet megmentsük. Reményünk van hozzá. Hiszen kihevertük a tatárjárás pusztításait, fölepültünk a törökvilág romjaiból, élethez, erőhöz juthatunk s virágozó lehet nemzetünk a zsidójárás után is. De el a zsidóktól. Mielőbb el.

Ujdonságok.

Gróf Pongrácz Adolf kitüntetése.

Nem csak a Felvidék, hanem az egész ország mindazon köreiből, a hol a puritán jellemek tisztelete még ki nem veszett a közérkölcsekből, osztatlan örömet fog kelteni gróf Pongrácz Adolf pápai preláthus, vágujhelyi prépost-plebánus kitüntetésére, a kit a király O Felsege címzetes püspökké nevezett ki. A mai korban, a mikor az emberek állások és kitüntetések után futkosnak, a mikor elvet, tisztességet, egyéni önértéket és becsületet, egy-egy dús jövedelmet, rangot és

hatáskört szolgáltató állásért áldozatul oda dobnak, ma, a mikor a kapaszkodó stréberék, kétszínű csúszó-mászó férgek, szolgálalkú uszályhordozók számára virít az előmenetel zöld ága, ritkaság számba megy az az elvhűség, az a férfias, nemes önérték, melylyel gróf Pongrácz Adolf lelkének becsüvét fekezte, s a szeplőtelen jellemtisztaság medrébe szorította. Főúrnak született, a ranggal vagyon is jutott neki osztályrészt, nagy összeköttetésekkel dicsekedhetik, részt vett a politikai közeletben olyan időben, midőn az ország intézői a politikai szereplést, s első sorban az uralkodó pártnak tett szolgálatokat főkélléknek tartották az egyházi előléptetéseknél. Gróf Pongrácznak semmi mást nem kellett volna tennie, mint egyszerűen átsétálni a liberálisok táboraiba, és erett gyümölcsként hullott volna ölébe bármely gazdag püspökségnek a javadalma. De Pongrácz Adolfnak ilyen módon szakasztott gyümölcs nem kellett, ő azt fergesnek tartotta, megmaradt vágujhelyi prépostnak, szeplőtelen fényben őrizve meg egyéni, pápi és politikai jellemének tisztaságát. Önmagát tisztelt meg, a ki ilyen férfiú előtt kalapot emel, s a királyi kegy sugara a kitüntettettről tündöklőn ragyog le, mert gyémántra árasztotta fényét.

Gróf Pongrácz Adolf prépost 1837. július 15-én született Neseccen, Trencsénmegyében. A bölcsészeti tanfolyamot a pozsonyi Szent Imre-intézetben és Nagyszombatban, a teológiát Esztergomban végezte. Pappá 1859. október 18-án szentelték. Mint káplán rövid ideig Udvardon működött, majd Szeitovszky hercegprímás udvarába hívatott meg, ahol előbb protokollista, majd levéltárnok és altárnok volt. Simor hercegprímás szertartásmesterévé tette. 1870-ben a nagykeri plebániai javadalmat nyerte el, a következő év október havában pedig vágujhelyi plebánusnak választotta meg a bekkői kegyuraság. A diszes egyházi méltóságra emelt prépost 1875-től 1887-ig tagja volt a képviselőháznak, ahol egyházi, közoktatási és kulturális kérdésekben általános elismerés mellett fejtett ki érdemes munkálkodást. A 1900-ban pedig a pápa preláthusá nevezte ki. Ugyanekkor a magyarországi kereszténység ezeréves jubileumi ünnepén ő celebrálta a tábori misét Esztergomban. Fáradságtalan buzgósággal karolta fel exponált állásában a magyar nemzeti érdekeket és egyházának érdekeit. A vágujhelyi népiskola újjáépítése és modern berendezése, valamint a vágujhelyi prépostsági templom restaurálása az ő nemes áldozatkészségének szép eredménye. A préposti székben nagynevű elődei voltak, kikből később püspökök lettek, egyik elődje, gróf Zichy Ferenc pedig esztergomi érsek és hercegprímás lett. A fényes történelmi multtal bíró gróf Pongrácz család ezen kiváló tagjának kitüntetésére, a haza és a magyar katolikus egyház közös díszére válik.

Kinevezések. A pénzügyminiszter *Taubinger* János trencsénai pénzügyi számellenőrt végleges minőségű pénzügyi szanvizsgálóvá nevezte ki. — A király *Selley* Armin szakolcai járásbírói albirót a szakolcai; *Schäffer* Miklós vágujhelyi járásbírói albirót a vágujhelyi járásbírói albirót a vágujhelyi járásbírói albirót a malackai járásbírói albirót a malackai járásbírói albirót a földmivelésiügyi miniszter *Zsilinszky* Cyprian tanító kispónai lakost a privigei járásra nevezte a gazdasági tudósítói tiszttel megbízta.

Eljegyzés. Sánta Imre, belügyminiszteri s. fogalmazó és főispáni titkár Husvét vasárnapján eljegyezte Csernyánszky Arankát, Csernyánszky Lajos vármegyei arvaszéki úlnök és neje sz. Csorbay Paula bájós leányát. — Krasznai Imre, assakürthi h. körjegyző eljegyezte Széidl Károly budapesti kereskedő kedves leányát Ilonkát.

Áthelyezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter *Bajzáth* Lajos egri főreáliskolai rendes tanárt a szakolcai algymnasiumhoz helyezte át. — Az igazságügyminiszter *Hegedüs* Ferenc nyitrai törvényszéki és *Terébessy* János felsővízköi járásbírói aljegyzőket kölcsönösen áthelyezte.

Aranylakodalom. Richter András nyitrai polgár és neje kik ötven évvel ezelőtt esküdtek egymásnak örök hűséget, ma délelőtt 11 órakor a szent Ferenc-rendiek templomában ismét együtt jelennek meg az oltárnál, hogy halát mondjanak Istennek a felszázadon át vett jótéteményekért.

Szinelődás. A Nyitrai Keresztény Munkás Egyesület, folyó évi április hó 7-én ma, vasárnap Vármegyház-tér 8. sz. alatt levő saját egyesületi helyiségében házalapja javára, ének és szavalattal egybekötött jótékony célú szinelődást rendez. Kezdetre este 8 órakor, belépő-díj személynként 1 korona. Műsor: 1. „Hymnus“. Éneklő az egyesületi dalárda. 2. „Pókayné“. Költemény Gyulay Páltól. Szavalja Risnyovszky János egyleti p. tag. 3. „Loreley“. Közkezdességű nemethoni dal. Zenéjét szerző Zazskovszky B. Előadja az egyesületi dalárda. 4. „Genováva“. Bohózat 1 felvonásban. Irta: Ney K. Előadás után tánc.

A nyitrai kath. legényegyesület, folyó hó 14-én rendes évi közgyűlését tartja, a melyre t. tagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

Gyermeknap Nyitra. Az ünnepek alatt uralkodott csend után némi élénkséget hozott a város életébe, az április 2. és 3-án megtartott gyermeknap, melynek a dolog érdemébe vágó részével lapunk más helyén foglalkozunk. A kereskedők boltjainak kirakatában plakátok hirdették, hogy ma van a gyermekvásár, tehát a bevásárlás és a számlafizetés napja, melynek bevételéből egy bizonyos százalék a Liga javára esik. Nem tudjuk, hogy minő mérveket öltött a számlafizetés, de ha nagy arányokban teljesített volna, annak a Ligával együtt a kereskedők is örülnének. Vásárhoz hasonló élénk mozgalom központja volt a városháztérre levő Guttmann-féle kiosk, melyet sátorral alakítottak át, nemzeti színű zászlókkal és drapériákkal felekesztettek. Itt volt a gyűjtő urna, mely körül a nemes célt hevíülő urasszonyok és úrléányok alkottak díszőrséget, mint a jótékonykás nemtői, a kiknek oltalma alatt az urna tartalma gyorsan szaporodott. A gyermeknap bevétele a Ligának 894 kor. 53 fillért jövedelmezett. A részletes elszámolás a gyűjtés befejezése után lesz közölve.

Halálozás. Nagylüleli és setétkuti Lülely Kázmér, lévai jár. szolgabíró, március hó 30-án Aranyosmaróton elhunyt.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügyminiszter az úrményi keresztény szociális egyesület alapszabályait a bemutatási záradékkal látta el.

A negyedik gyógyszerár ügyében. Nyitra város képviselő testületének azon határozata ellen, melylyel a negyedik gyógyszerár felállítására iránti kérelmet elutasította, felebbezést nyújtottak be. Az ügy tehát a vármegyei törvénhatósági bizottsága elé kerül, végső fórumként azonban mégis csak a belügyminiszter döntése fog határozni a dologban. A közönség csak nyert a gyógyszerárral, kívánatosnak csak azt tartjuk, hogy az engedély megadásánál ne érvényesüljenek személyes szempontok, hanem egyedüli indítók gyanánt a jól felfogott közérdek szerepeljen.

Közgyűlés. A magyarországi munkások rokkant és nyugdíj egyletének nyitrai 122. számú fiók-pénztára április 14-én, d. e. 11 órakor a nyitrai ker. munkásegylet helyiségében (Vármegyház-tér 8. sz. alatt) tartja rendes évi közgyűlését. Napirend: 1. Elnöki megnyitó s az alakuló gyűlés jegyzőkönyvének fölolvása. 2. A választmány évi jelentése. 3. A tisztikar kiegészítése. 4. A központi évi jelentés előterjesztése és küldettek választása. 5. Esetleges indítványok és új tagok fölvétele. A közgyűlésre ugy a fiók-pénztár tagjait, mint az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja Kubinyi Endre elnök.

Halmay Andort elítélték. Olvasóink bizonyosan visszaemlékeznek azon botrányos inzultusra, melylyel Halmay Andor a múlt év május havában Bezák István Ferenc dr. felsőbb leányiskolai igazgatót illette. Az első fokú bíróság ítéletét, mely 5 napi fogságot és 40 korona pénzbüntetést rovatott ki a sértőre, most a másodfokú bíróság helybenhagyta. A vádlott az ítéletben megnyugodott. Bezák István Ferenc dr. személynek s az általa viselt állásnak ily formán nyújtott teljes elégtétel széles körben örömet fog szerezni.

Zobori kristályviz. Zoboron a Márton-völgy elején oly pincét fűdöztek föl, melynek tulajdonosa ószintén bevallja, hogy vizet mér. Mint-hogy hazánkban talán Zoboron is sokan akadnak, kik bor gyanánt árulják a vizet és semmi bajuk sem történik, azt hitte, hogy neki még kevésbé van szüksége engedélyre s így mindjárt hozzá is látott, hogy a vizet modern gépekkel szivattyúzza és szénsavval telítve mint „zobori kristályviz“-et forgalomba hozza a vágőhid közelében gyártott nem épen kívánatos szódavíz helyett. Csak-hogy ilyesmire engedély kell s a vállalkozónak, mint halljuk, kellemetlensége lesz a várossal, mely ugylátszik nagyobb gondal ellenőrzi a vizet, mint a bort.

Szociális munka. Napjainkban a szociális bajok folytonos növekedése mellett mindinkább terjed az a komoly fölfogás, hogy a munkaadó és a munkás között uralkodó, már-már tűrhetetlen állapotnak csak a kölcsönös megértés vethet véget. A munkaadónak el kell ismernie, a mit a kereszténység kétezer év óta hirdet: méltó a munkás az ő bérére, a munkásnak viszont azt, hogy nem minden mester és munkaadó ellen-sége. A kölcsönös megértést nagyon előmozdítja

a munkásnép műveltségének emelése. Ezt a célt szolgálták a nyitrai keresztény munkás egyesület előadásai, melyeknek teli sorozata márc. 31-én ért véget. Az egyesület 18 szociális előadást tartott a legaktuálisabb kérdésekről magyar nyelven, többet közülük tót nyelven is. Ezenkívül ismeretterjesztő előadás nyolc volt az egyesületben. Ezt az üdvös szociális munkát az egyesület több buzgó közreműködőnek, különösen Roch Gyula főgimn. tanárnak e téren páratlan áldozatkészsége révén végezte, kiknek egyenkint és összesen ez úton is halás köszönetet mond az egyesület vezetősége.

Uj hitelszövetkezet. Azt már hangulyozni sem kell, hogy azon súlyos anyagi bajoknak, mikben legtöbb községünk népe sinylődik, a legjobb orvosszere a szövetkezeti eszme fölkarolása. Ha van a községben tanácsadónak és vezetőnek alkalmas egyén, ki nem riad vissza a munkától és áldozattól, a legelhanyagoltabb viszonyokból is jóléthez emelkedhetik a község sorsa. Alsó-Köröskény község Velcsey Antal plébánosban akadt ily buzgó egyénre, ki szépen sikerült hitelszövetkezetet alakított. A mint ez megerősödik, fogyasztási szövetkezetet is létesít, hogy népét teljesen megszabadítsa a bizalmával visszaelő szipolyozóktól. Csak mennél többen tennének hasonlóképen.

Katholikus Kör Galgócson. Hírt adtunk annak idején a galgóczi kath. kör megalakulásáról. Az alakuló gyűlésen választott elnökség időközben kidolgozta az alapszabályokat, s azokat a mult napokban a belügyminiszterhez jóváhagyás végett felterjesztette.

Uj oltáregylet. A nyitraegyházmegyei papság újból lelkesen karolta fel az oltáregyletek ügyét. Csak nem rég adtunk hírt a vágsziki nök megalakulásáról, s most a trencsénmezei (Schávník) új együletet regisztrálhatjuk, mely a nyitrai anyaegyletnek ezidő szerint 66 főkja és 83 tagot számlál. Az új egylet élén Dubravszky Károly s.-lelkész áll. A nyitrai anyaegylet ez évben üli meg *fennállásának 10 évfordulóját.* Az egyházmegyei papság azzal alkothat méltó és megérdemelt keretet az áldásosan működő egylet ünnepének, ha minél több új fiókot létesít, melyek révén az egylet áldásai hatványozott mérvben aradhatnak ki az egyházmegye hitéletére.

Vizbefult kocsis. A Nyitra folyónak a gőzmalom és a hengerműmalom közötti szakaszában, a hol a kocsisok rendszeren behajtani szoktak a vízbe, szombaton reggel vézetes szerencsétlenség történt. A komjáthi Wodianer-féle uradalomnak egyik kocsisa ugyanis egy könnyen megrakott szekérrel bement a megáradt folyóba, de éppen mikor meg akart fordulni, az erős ár lesodorta a meder mélységébe lovastul és mindentől a kocsis. A kocsis a hullámok között lelte halálát, s a lovak is ott pusztultak el. A szerencsétlenül járt ember holt testét még nem sikerült megtalálni.

Kidobott szociáldemokraták! Egy jóhirű nyitrai asztalosmesternél hét jakabnevelésű munkás dolgozott egy keresztény szocialistával, ki folytonos kötekedésüket azzal bosszulta meg, hogy hármat közülük jobb utra vezetett. A megmaradt négy szociáldemokrata annál vadabb lett. A veszedelmessé vált helyzetnek a mester erélyes föllépése vetett véget, ki a mult napok egyikén éppen akkor toppant be váratlanul a műhelybe, mikor a szociáldemokrata hősök gyalukésekkel támadtak ellenfeleikre. Azonnal fölmondott nekik s kiadta könyveiket. Azóta csak keresztény szocialistákat alkalmaz s a sok zaklatástól és kellemtelenségtől mindenkorra megszabadult. A szociáldemokratáknak, mint értesülünk, még több helyen van kilátásuk ily — győzelemre.

Nagyasszonyunk színészete és drámairodalma. A különös cím alatt egy hazafias művészeti missió indult meg Nyitra-Bajnán. Célja a színművészetet és a drámairodalmat visszavezetni eszményi hivatásához. Hogy ne léha erkölcsöt szolgáljon hitvány pénzért, hanem a vallásosságát és hazaszeretetét ápolja a nemzetben. Az volt a rendeltetése a régmúltban, az

legyen földadata a jövőben. „Terjen meg“ a színművészet és drámairodalom, mert különben létjogosultsága nincsen. Ezen üdvös munkához fogtak a nyitra-bajnai iskolatestvérek a rendelkezésükre álló erővel és eszközökkel. Március 31-én tartottak első nyilvános előadást saját helyiségük színpadán. A szépen sikerült előadás 1. pontja volt: „Nyitány, egyveleg“, Előadta Raiff Aladár. 2. Pár szó a „Nagyasszonyunk színészetről“. Mondotta Lévy Gyula. 3. „Az árva fiú“. Zenéjét szerzette Raiff Aladár, énekelte Vadócz János. 4. „Üzent az Úr“. Irta és szavalt Lévy Gyula. 5. „Tekints le égből Szüzanyánk“, énekelte az intézeti kar. 6. Rapsodia List F.-től, előadta Raiff Aladár. 7. „Művész álom“, Lévy Gyulától, szavalt Szerző. 8. „Boldogasszony Anyánk“. 9. „Szózat“, előadta az énekkar. A változatos programot nagy számú érdeklődő község hallgatta meg. A nemes celhoz és buzgó munkálkodáshoz mennél több sikert kívánunk a jövőben is.

Kifogásolt adókezelés. A nyitrai igazgatóság a galgóczi községi fogyasztási adók kezelését, az annál tapasztalt szabálytalanságok miatt kifogásolta, s ennek alapján felhívta az előjáróságot, hogy a fogyasztási adók beszedéséről házi kezelés útján, vagy más megfelelő módon gondoskodják. A községi képviselő-testület a pénzügyigazgatóság végzése ellen a pénzügyminiszterhez felebbezett.

Amerikába került néhány esztendővel ezelőtt Köck István, nyitrai asztalossegéd, mert itt sehogys sem tudott boldogulni kicsapongásai mellett. Szülei letettek a reményről, hogy valamikor derék ember váljék a fiukból, azért nem is bánták, hogy Amerikába vitorlázott. Azonban kellemesen csalózkodtak, mert a fiatal ember ott künn úgy megbecsülte magát, hogy onnan szüleit is segíthette. Amde nem soká tartott ez öröm, boldogság, mert a szerencsétlennek egy gép elszakítván egyik kezéről ujjait, teljesen képtelen a dolagra.

Elfeledett szobor. A nyitrai törvényszéki palota előtt felállítandó bold. Szüz Mária szobrára újabban adakozott: L. A. Nyitra 2 kor. Hozzáadva a lapunk 11-ik számában kimutatott 3321 kor. 62 fillérhez lesz főösszeg 3323 kor. 62 fillér. — Isten fizesse meg!

Hova vezet a szociáldemokracia. A milyen az élet, olyan a halál. Csillogó hamis jelszavak által támasztott vérmes reményekkel szegődik a fiatal, tapasztalatlan munkás a lelketlen Jakab zsarnokok szolgálatába s midőn a züllés lejtőjének végére ér, a megátalkodás örvényébe vesz a lélek s a szociáldemokracia kárörvendve tombol az elhunyt sirja fölött. Ily temetése volt, mint a „F. N.“ írja, Varga György szociáldemokrata munkásnak, kit sem súlyos betegsége, sem a kórházi lelkész imája nem vezethetett vissza a kereszthez, melyet szociáldemokrata léte megtagadott volt. Pap nélkül, egyházi szertartás nélkül folyt le a temetés, s a szociáldemokrata halotti beszéd után letépték a koporsó keresztjét, földhöz vágták és összetaposták. Talán azért, hogy a ki életében nem volt híve a keresztnek, a sirban se találjon nyugalmat a kereszt alatt.

Uj amerikai bevándorlási törvény. Az új bevándorlási törvény már törvényerőre emelkedett. Az új törvénynek egyik fő rendelkezése, hogy a kivándorlókat szállító hajóstarságoktól minden személy után beszédett két dolláros fejadót a jövőben négy dollárra emelik fel, továbbá, hogy minden fedélközi utasra eső légtértség a kivándorlókat szállító gőzöskön jelentékenyen megnagyobbítsassék. A new-yorki kikötőn keresztül az elmúlt évben 1 milliószötven ezer bevándorló jött át Európából Amerikába, kiknek kilenc tizedrésze fedélközi utas volt. Magyarországból és Ausztriából tavaly 285 ezer bevándorló jött Amerikába. Ezek 60 százaléka magyar és 40 százaléka ausztriai honosságú volt. Sajnos, az osztrák és magyar kivándorlók száma az utóbbi hónapokban ismét emelkedést tüntet fel, úgy, hogy az összes amerikai bevándorlók egy harmadrésze Ausztriából és Magyarországból kerül az új világba.

A branyiszkói pap emléke. A hős piarista pap, Erdősi Imre emlékezetére, a kinek jelentős része volt a branyiszkói diadal kivívásában, tudvalevőleg emléktáblát készítettet Selmecbányán a függetlenségi és 48-as pártkör. Az emléktábla leleplezésére a kör legutóbbi ülésén pünkösöd hétfőjét tűzték ki terminus gyanánt s ebből az alkalomból országos ünnepet rendeznek. Ugyanez az ülés a kör disztagjainak választotta Kossuth Ferenc és Apponyi Albert gróf minisztereket és Thaly Kálmánt.

Cselédek sztrájkja. A gróf Károlyi-féle tótmegeyeri uradalomban a cselédek és a gazdasági munkások között sztrájk ütött ki, melyre az uradalmi intézőség részéről megtagadott bérjavítás szolgáltatott okot. A munkások ugyanis már hosszabb idő óta kérnek bérjavítást, mert azt tartják, hogy gyengébben vannak ellátva, mint más uradalmaknak hasonló szolgálati viszonyban levő cselédei és munkásai. Mult szerdán abba hagyták a munkát, s az uradalmi felügyelő ellen olyan fenyegető állást foglaltak, hogy a rend fenntartása érdekében karhatalmat kellett kirendelni. Turchányi Ödön alispán személyesen megjelent a helyszínén, s a béke helyreállításán fáradozott. Hír szerint alapos kilátás van arra, hogy a békes megégyezés hamarosan létrejön.

A hernyófészkek irtása. Jóllehet a földművelési miniszterium szigorúan utasította a *hatóságokat*, hogy hatóságuk területén hernyófészkek irtásáról gondoskodjanak, fájdalom még mindig vannak egész vidékek, a hol a hernyófészkek irtásával senki se törődik. Ilyen például a trencsénmezei *Nagysándori* (Nagy-Sztrice) és *Alsóneszte* (Alsó-Nastic) közötti vidék, a hol különösen az országút mentében egész csomó hernyófészkek lógnak a gyümölcsfák galyairól, és azokat senki se veszi észre, illetve azok nem veszik észre, a kiknek ez hivatali kötelességük volna, a minők pl. a községi előjárók, csendőrök és a politikai hatóságok. Minden oldalról hangoztatják: Ültessünk gyümölcsfákat! S midőn egyesek a jó tanácsot megfogadják, és gyümölcsfákat ültetnek, akkor kénytelenek tapasztalni, hogy az ültetett gyümölcsfa gyümölcsöt nem hoz, hanem csak bosszankodást okoz. Miért? Mert szomszédja nem irtja a hernyófészkeket és amidőn a szomszéd kertjében a hernyópeték kikelnek, és gyümölcsfáit megkopasztották, átmásznak az ő kertjébe is, és az ő nagy gonddal ápolt fáit is tönkreteszik. Pedig az ilyen hanyag szomszédokat az 1894. évi XII. t.-c. 50. §-a alapján lehetne megrendszabályozni, de az a hiba, hogy a dologgal senki se törődik.

Ez évben különösen *galagonya-pille* (Aporia erataegi) nagy mennyiségben fog fellépni, a melyre a földművelési miniszterium különösen felhívta a gyümölcsstermelők figyelmét. Ez egy nagyobb fehér színű lepke, melynek szárnyain nem fekete foltok, hanem fekete hajszál vékonyságú erek vannak. Petéi aranysárga színűek, a melyeket szilva, alma, galagonya és kökény bokrok vékonyabb ágaira rakja. Ezek nem rágnak lyukakat a levelekbe, hanem csak a zöldjét eszik ki, a levél egészben megmarad, de száraz áttetsző képlet alakjában. Nem kevésbé falánk és igen veszedelmes a *gyűrűs pille*, (Bombyx neustria), a mely petéit gyűrűs alakban a hajtások hegyei körül rakja, egy-egy gyűrűben 300—400 tojás van, a melyek áprilisban kikelnek, és megkezdik a duzzadó szemek, majd későbbben a levelek ráadását. Juliusban röpül a lepkéje. Úgy pusztítjuk, ha a gyűrűket megsemmisítjük. Végre a sok közül még egyről teszünk említést s ez *sárgafaru pille*, (Pothesia chrysothoea). Ha télen át a gyümölcsfán nem egy két levélből összehúzott fészket, hanem többlől valót találunk, akkorát mint öklünk, vagy majduem arasznyi hosszút, jusson eszünkbe, hogy ez a sárgafaru pille fészke. Áprilisban kezdi kártételét. A kikelt hernyók eleinte, valamint esős időben együtt maradnak. Pilléje június vége felé rajzik, színe fehér, csak a potroha vége sárgás. Mindezen hernyó ellen küzdeni, még nincs késő, mert a késői tavasz miatt a hernyó fészkek petéi még mindig nem keltek életre, de ha ápril derekáig ezt elhanyagoltuk, akkor vége az ezidei gyümölcsstermesnek.

Minden külföldit fölülmúl **a mohai ÁGNES** -Forrás. Milleniumi nagy éremmel kitüntetve. Kitűnő asztali, bor- és gyógyvíz, a **gyomor-égést** rögtön megszünteti, páratlan **étvágygerjesztő**, használata **valódi áldás a gyomor- és bélbetegségeknek.** **Kedvelt borvíz! Olcsóbb a szódavíznél! Mindenütt kapható!** Főraktár: Aitner Ferenc urnál Nyitrán. 65. 1—30.

Megjelent! Zarándokút a Szentföldre. Irta dr. Franciscy Lajos. Külön lenyomat a Nyitra-megyei Szemléből. A 14 nyomtatott ívre terjedő izlésesen kiállított könyv ára bérmentes megküldéssel 2 korona. Megrendelhető Nyitrán, Huszár István könyvkereskedésében.

Piaci árak. 1907. évi április hó 3-án. (100 kilogrammonként koronákban) Buza 14.40 15.—, rozs 13.—13.30, árpa 13.40—14.40, zab 13.50—15.50, tengeri 11.20—11.50. — Látható gabonakészletek: Buza 3000 q. rozs 400 q. árpa 500 q. zab 500 q. tengeri 300 q. — A gabonaműködés a forgalom ugyiszólván semmi, mivel a gazdák a szép napok beálltával most a tavaszi munkákkal igen el vannak foglalva. A buza, rozs, zab és tengeri ára csekély kínálat folytán emelkedett.

Belga és francia tőke Magyarországon. A „Belga és Francia Pénzesport”, mely tudvalevőleg Belgium és Franciaország legnagyobb pénzintézetének szindikátusából áll, a magy. szent korona országainak területén való elhelyezésére 100 millió arany frtot engedélyezett. Európa ezen leghatalmasabb Pénzesportja e készpénztőke folyósításával Budapest legtekintélyesebb bankárját a Róth Bankházat bizta meg. Felhívjuk a T. olvasó közönség figyelmét a főváros eme legnagyobb Bankházának lapunk mai számában közzétett hirdetésére. 67.

Parmai ibolya szappan. E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdó szappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolyaillatot? S ha e kedves és gyöngéd illattal ellátott szappanról még azt is tudjuk, hogy az arcot finomítja, üdíti, ugyannyira, hogy még a legérzékenyebb arcőrűek is nagy eredménnyel használhatják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségűben ilyen árértékű külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmassá pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 darab 80 fillér, 3 darab 2 korona 20 fillér. Készítője Szabó Béla pipere-szappangyáros, Miskolcon. Kapható Nyitrán, Kubányi István drogériájában.

Még csak apró lény vagyok,
S az egészsegtől durradok,
Ézt pedig, higgyék el nekem,
Kneipp-kávénak köszönhetem.

Valódi csak az eredeti csomagokban **Kathreiner** névvel.

Ne használja senki keverék nélkül az izgató gyarmatkávé! Kizárólag a **Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé** bizonyult a legjobb pót-kávénak, mely könnyen emészthető, tápláló és vérképző, mit tal előmozdítja az egészséget.

Gyermekeket már csak a **Kathreiner-re** szoktassuk.

Hirdetmény.

100.000.000

arany forint belga és francia készpénz tőkét folyósított Magyarország területére hazánk legelőkelőbb bankháza!!!

Róth bankház Budapest

Bank-központunk:

Magy. kir. Opera-Bazár.

Folyósítunk:

Törlesztéses kölcsönöket földbirtokra és bérházakra 10—75 éves törlesztésre 3%, 3 1/2%, 4 1/2%-os kamatra készpénzben.

Jelzálog-kölcsönöket II-od és III-ad helyi betáblázásra 5—15 évre 5%, esetleg 5 1/2%-al.

Személy és tárca váltóhitelt iparosok és kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyéneknek 2 1/2—10 évi időtartamra.

Tisztviselői kölcsönöket állami, törvényhatósági, községi tisztviselőknek és kal-

tonatiszteknek fizetési előjegyzésre kezes és életbiztosítás nélkül. Ugyanezeknek nyugdíjaira is.

Értékpapírokra, vidéki pénzintézetek és vállalatok részvényeire értékük 95%-áig kölcsönt nyújtunk az Osztrák Magyar-Bank kamatlába mellett, értékpapírok lombardirozására saját tőkénkiből reservált több száz-ezer korona erejéig.

Konvertálunk bármely belföldi pénzintézet által nyújtott jelzálogos-törlesztéses, személy- és váltó-kölcsönt.

Mindenmű bel- és külföldi értékpapírt napi árfolyamon veszünk és eladunk. Megbízásokat a budapesti és külföldi tőzsdéken lelkiismeretesen és pontosan teljesítünk, mindenkor föltétlen eredménnyel.

Pénzügyi szakba vágó minden reális ügyletet a legnagyobb pénzesportoknál levő összeköttetéseinknél fogva legelőnyösebben bonyolítjuk le.

Díjtalanul nyújtunk bárkinek szakszerű felvilágosítást.

Bankházunk képviselőjére megbízható egyéneket felveszünk. (Válaszbélyeg mindenkor mellékelendő.) 38. 5—32.

Bank-helyiségeink Budapesten:

VI. Ó-utca 15. sz. és Lázár-u. 16. sz. a. vannak.

Léteznek drágább gyártmányok, de nem léteznek jobb, szebb és tartósabb a

Weyrauch-féle

borostyán padló-lakknál.

E nagy kelendőségnek örvendő, aránylag olcsó padló-lakknak ajánlom b. figyelmébe.

Kitűnőnek bizonyult ugyanezen gyár

SPIRITUSZ-PADLÓMÁZA,

mely teljesen szagtalan, s föelőnye, hogy egy fél óra alatt tökéletesen száraz és tükörfényes marad.

Minden színben kapható:

Csernyák István Fia
Nyitrán.

29. 4—10.

Chamott téglák és chamott liszt gyárak és szeszfőzdek számára.

Alulírott a t. e. gazdaközönség, ipar és építkezési vállalkozók, lakatosok, kovácsok, kerék- és kocsigyártók, kocsifényező, bognárok, kádárok, festők, háztulajdonosok és magánzók figyelmét felhívja a **Nyitrán** évek óta fennálló s jól berendezett

nagy vas-, festék- és olaj-árú valamint mindennemű építési anyagok kereskedésére.

Répa villák, trágya villák, vakarók, ekevas-árú, rúdvas, tengelyek, ökörpatkók, mindenféle vasárú, vasalások, fedőlemez, kátrány, cement, gipsz, izolier-lemez, szárító fali asfalt, stukatornád, angol kocsilakk, Weyrauch-féle padló-lakk, olaj-, por- és kocsifestékek különféle színekben, Cylinder- és gép-olaj, vaselin, patkózsír, Carbolineum és minden egyéb háziékek nagy mennyiségben raktáron tartatik.

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

Tessék a címre figyelni!

Tisztelettel

Linkenberg József

vas-, festék-, olaj- és építkezési

anyagok kereskedése

Nyitrán, Párutca 22. szám.

16. 10—13.

LOKOMOBILOK, GÖZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

54. 3—15.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST.

Birtok-eladás.

Nyitra megyében 1/2 órányira a várostól **Lapásgyarmat** községben fekvő körülbelül 250 m. holdat kitevő birtok épületekkel eladó. Venni szándékozók felkértenek, hogy ebbeli ajánlataikat írásban alulírt igazgató-ságánál — a hol minden további felvilágosítás is nyerhető — **f. évi május hó 15-ig** benyújtani szíveskedjenek. Nyitrán, 1907. április hó 3-án.

Nyitrai Népbank
igazgatósága.

60. 1-3.

Privigyei Népbank

leszámitol jutányos kamatlább mellett váltókat utalványokat, kötelezvényeket, kisorsolt papirokat és mindennemű biztosított követeléseket.

Előleget ad értékpapirokra, sorsjegyekre, aranyra s ezüstre.

Igen kedvező feltételek mellett folyósít a bank részéről felmondhatlan jelzálog-kölcsönöket kamatozó és amortizációs alakban, 65 évig terjedhető időre, minimális kamatláb mellett és árfolyam levonás nélkül. A drágább jelzálog-kölcsönöket illetékmentesen konvertálja.

Elvállal kedvező fizetési feltételek mellett földbirtokok parcellázását, alagcsövezését és csatornázását.

Vesz és elad mindennemű értékpapirokat, sorsjegyeket, bel- és külföldi pénzeket.

Elfogad **betéteket** 4 1/2 %-os kamatozás mellett. 4. 12.

Felvilágosítás készséggel s díjmentesen.

Erzsébet út 24-dik számú
ház eladó.

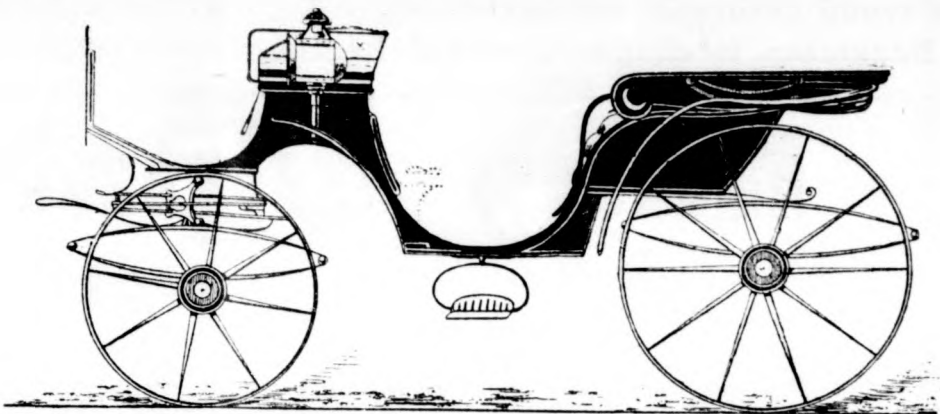
Közelebbi értesítés : Nyitrai Népbankban.

Üzletnyitás.

Van szerenésém becses tudására hozni, hogy **Nyitrán, Vármegye-utca 2. szám alatt** (volt „Korona”-szálló) házban

kocsigyártó-üzletet

nyitottam. Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, ugymint: **kocsik javítását, átalakítását, fényezését és kárpitozását** gyors, pontos és olcsó kivitelben.

Uj kocsikat jutányos árak mellett megrendelés szerint, a legszigorubb kívánalmaknak megfelelőleg készítek. Talán nem sujt a szerénység vádja, ha némi önérettel hivatkozom arra, hogy ismereteimet Budapesten és külföldön évek hosszú során át szerzett tapasztalatok alapján nyertem. Becses megrendeléseinek reményében vagyok kész szolgája

60. 2-6.

Paksa Péter,
kocsigyártó.

PÉCS EDE

fűszer, csemege, bor- és ásványvizkereskedése
Nyitrán, Vármegye-utca 1. sz.

Ajánlja a nagyérdemű közönség szives
figyelmébe dúsválasztékú

ásványviz-raktárát,

melyben a következő közkedveltségnek örvendő
friss töltésű hazai és külföldi forrásvizek min-
dig készleten vannak.

Magyar ásványvizek. Külföldi ásványvizek.

Igmándi.
Budai.
Luhi.
Polenai.
Szolyvai.
Margit.
Hunyadi.
Salvator.
Malnási.
Csizi.
Mohai.
Szántói.

Billini.
Emsi.
Giesshübl.
Guber.
Gleichenbergi.
Halli.
Levico.
Karlsbadi
Marienbadi.
Preblau.
Roncegnoi.
Rohitsi.
Seltersi.
Krondorfi

61. 2-4.

Verebély Géza uri és női divat áruháza, Nyitra

a Tulipánszövetség — Magyar Védő-Egyesület tagja.

II. Vármegye-u.

Legujabb női kosztüm és bluzkelme különlegességek. Tavaszi uri kalapok, nyakkendők nagy választékban! Valódi Linoleum szőnyegek! Csipke- és posztó-függönyök, asztal- és ágy-terítők. Gyapju szőnyegek és pokrócok. — Mindazon honi gyártmányu cikkek, melyek áruházam szakmájához tartoznak állandóan raktáron tartok, a miről a Tulipánszövetség — Magyar Védő-Egyesület hiteles másolatban közreadott okmánya is tanuskodik. — Pártoljuk a honi ipart és magyar kereskedelmet ne csak szóval, de tettel!

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó
egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

2. 52.

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

A „Felvidéki parcellázó és gazdasági bank” részvénytársaság NYITRA székhelyel.

Vásárol saját számlájára ingatlanokat parcellázás és egészbeni tovább eladás céljából. Elfogad megbízásokat parcellázások keresztülvételére haszonrészesezés, vagy meghatározott összeg fejében. Közvetít birtokeladásokat és vételeket. Vásárol erdőterületeket kihasználásra, vagy bármily nemű épület-, mű- és tűzifát. Elvállal haszonbérleteket albérleti joggal, e nélkül pedig azok megbízható közvetítését eszközli. Felvállal gőzeke-szántásokat ott, a hol 2000 magyar holdnyi érdekeltség biztosítható. Kedvező feltételek mellett közvetít minden rendű gazdasági szükségleteket. — Ügynöki közbenjárást esetenkénti megállapodás szerint díjazunk.

Részletes felvilágosításokkal készségesen szolgál a bank igazgatósága NYITRÁN.

Nagy díjpályázat.

Hogy cégünkre, árunk jóságára a nagyközönség összes rétegének figyelmét felhívjuk, elhatároztuk, hogy egy általános rendezünk olyképp, hogy abban hazánk összes lakói részt vehetnek minden fáradság és költség nélkül.

Cégünk ötven élő magyar kitünőségnek, ugymint: színész, énekes, színésznő, író, festő, zeneszerző, szobrász, stb. nevét és születési évét, hónapját és napját borítékba zárva és lepecsételve megőrzés végett átadott minden egyes borítékra egy-egy értékes nyereményt, összesen tehát

ötven nyereményt,

köztük nagyon értékeset is jegyeztünk fel és pedig:

1. díj 300 korona aranyban.	6. díj 1 igen finom fuvola.
2. „ 1 grammofon 6 drb lemezzel.	7. „ 1 igen kitünő citera.
3. „ 1 fonograf 6 drb lemezzel.	8. „ 1 kitünő ariston 10 hangjeggyel.
4. „ 1 kitünő hegedű, tokban.	9. „ 1 kitünő intona 10 hangjeggyel.
5. „ 1 kitünő harmonika.	10. „ 1 madárutánzó.

és még negyven darab igen érdekes nyereménytárgy.

Azok a pályázók, kiknek születési éve, hónapja és napja az ötven kiválasztott kitünőségünk bármelyikének születési idejével teljesen egyezik, azon nyereményre tarthat igényt, amely nyeremény a lepecsételt borítékokra jegyezve van.

Akik tehát a pályázatban részt venni óhajtanak, nem kell mást tenniök, mint pontos címüket és születési évüket, a napot egy levelezőlapra írva lehető leggyorsabban hozzánk beküldeni és pedig azért, mert az esetben, ha több pályázó születési napja egyezik, ugy az részesül előnyben, kinek felelete előbb érkezett be, amit a postabélyeg kelte bizonyítani fog. Az ötven kitünőségnek születési ideje

1841. január 1-től 1890. december 31. közt váltakozik.

A pályázatok beküldésének határideje 1907. április hó 25-ike, a pályázat eredmények kihirdetése és a díjak kiosztása 1907. május hó 2-án lesz eszközölve.

64. 1-2.

Hazafias tisztelettel

STERNBERG ÁRMIN ÉS TESTVÉRE

Árjegyzék mindenféle hangszerekről
bérmentve és ingyen.

es. és kir. udv. hangszergyárosok. Nagy zongora-raktár és zongora-kölesző intézet. Az összes létező hangszerek dusan felszerelt raktára.

Budapest, VII. kerület, Rákóczi-út 36. szám.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23-24%
kénsavas káli tartalommal, *** **

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74-76%
kénsavas káli tartalommal, *** **

KOVASAVAS KÁLIT (dohánytrágyázásra)

továbbá mindennemű egyéb **műtrágyaféléket**, azonkívül

RÉZGÁLICZOT (98-99%) elismert kitünő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA” műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.